

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U103421

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-09-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Юрій Іванович

2. Kovalenko Yuriy Ivanovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 09.00.11

Назва наукової спеціальності: Релігієзнавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-09-2021

Спеціальність за освітою: історія філософії

Місце роботи здобувача: Громадська організація "Відкритий православний університет Святої Софії-Премудрості"

Код за ЄДРПОУ: 405745578

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 24, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.161.03

Повне найменування юридичної особи: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 21.61.41

Тема дисертації:

1. Концепція «відкритого православ'я»: функціональність та перспективи розвитку
2. The concept of «Open Orthodoxy»: functionality and development prospects

Реферат:

1. У дисертації досліджується концепція відкритого православ'я як можлива відповідь українського православ'я на виклики сучасності і перспектива розвитку найбільшої релігійної спільноти українців. Окреслено джерела і витоки концепції від євангельських текстів і до найсучасніших документів Православної церкви в царині соціальних питань. Проаналізована динаміка ставлення українців до релігії та релігійної самоідентичності. З'ясовані закономірності, парадокси і невідповідності релігійної статистики і соціології, внутрішньоцерковних парадигм і запиту суспільства щодо релігії. Розглянуто релігійний вимір Революції гідності і агресії РФ щодо України. Визначено небезпеки і виклики, відповідей на які може залежати як майбутнє релігійної спільноти, так і українського суспільства та держави. Відкрите православ'я розглядається як альтернатива «політичному православ'ю» та ідеології «руського міра». Одночасно воно має потенціал знаходити відповіді і на глобальні виклики, що постають перед людством. Запропоновано до

розгляду як зовнішнє щодо релігії коло соціальних і суспільних проблем (пандемія, екологія, діджиталізація, розбудова миру тощо), так і умовно внутрішні релігійні питання (календар, міжконфесійний і міжюрисдикційний діалог тощо). Щодо кожного з них запропоновані ідеї для вирішення в дусі концепції відкритого православ'я. Окремо розглядаються і аналізуються приклади втілення ідей відкритого православ'я на практиці в діяльності Відкритого православного університету Святої Софії-Премудрості та інших проєктів.

2. This dissertation comprehensively explores the concept of "Open Orthodoxy" as an idea and phenomenon, which could be a possible reaction of the Ukrainian Orthodoxy to modern challenges as well as a way of developing the biggest religious community in Ukraine. The dissertation lies in a sphere of religious studies, has an interdisciplinary character and is carried out at the junction of philosophy of religion and Orthodox theology, sociology of religion and social philosophy. The theoretical and methodological components of the dissertation are based on the scientific research of modern Ukrainian and foreign religious studies scholars, theologians and researchers of religion in the social context, as well as the author's own long-term experience in Ukrainian religious and social life. The primary sources of this concept go back to the Evangelical texts through the Kyiv tradition of Orthodox theology, Russian religious and philosophical revival and the "Paris school", up to the most recent documents of the Orthodox Church in the social field. The dynamics of Ukrainians' attitudes towards religion and religious self-identity are analyzed. The regularities, paradoxes and inconsistencies of religious statistics and sociology are identified and described as well as internal church paradigms and society's requests of religion. The author describes the religious dimension of the Revolution of Dignity and the Russian Federation's aggression towards Ukraine. The research identifies some problems and challenges, which may affect both the future of the religious community in Ukraine and the future of the Ukrainian state and society. Open Orthodoxy is presented as an alternative to the "political Orthodoxy" and the ideology of the Russkiy mir. At the same time, it has a great potential to propose answers to the global challenges faced by contemporary society. Both problems external to religion (the pandemic, ecology, education, peacebuilding) and internal religious challenges (calendar, interdenominational and inter-religious dialogue) are presented. Possible ways to solve these problems in the spirit of Open Orthodoxy are presented for each of the challenges. Also described are the examples of practical implementation of the ideas of Open Orthodoxy in the activities of the Open Orthodox University of Saint Sophia the Wisdom and other projects. In the theoretical aspect, the results of the study provide an opportunity to expand the thematic field of Religious Studies in Ukraine through the introduction to the scientific discourse of a significant amount of materials on contemporary ideas regarding Ukrainian and global Christianity. The generalizations obtained outline the possible direction of the development of Ukrainian Orthodoxy, as well as interreligious and interfaith dialogue. The research findings add up to the understanding of the religious factor in socio-political and civilizational processes. The practical value of the dissertation lies in the prospects of using materials and research results in courses of religious studies, sociology of religion, philosophy of religion, Orthodox theology in secular and religious institutions of higher education. The results of the study can be used in recommendations to state bodies of Ukraine on the effectiveness of the strategy of involving churches in discussing social issues and resolving interfaith disputes, on improving public policy in the field of freedom of conscience and religion.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Саган Олександр Назарович

2. Sagan Alexander Nazarovich

Кваліфікація: д.філос.н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бутинський Володимир Ярославович

2. Butynskij Volodymyr Yaroslavovich

Кваліфікація: к. філос. н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Христокін Геннадій Володимирович
2. Khristokin Gennadiy Volodymyrovych

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Колодний Анатолій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Яроцький Петро Лаврентійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.